

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหน่วยงาน อ.ส.ม.ท. ซึ่งถือเป็นองค์กรของรัฐ โดยมุ่งที่จะศึกษาองค์กร (Organization Study) และการบริหารผังรายการในองค์กรสื่อสารมวลชน โดยมุ่งศึกษาจากโครงสร้างองค์กร การดำเนินงานการจัดผังรายการ สัดส่วนรายการ แหล่งที่มาของรายได้ รายรับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

ระเบียบวิธีการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์โดยศึกษาจากเอกสาร และคำบอกเล่าจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (key informant) โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลขั้นต้น

1.1 เอกสาร ได้แก่

1.1.1 ผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ตั้งแต่ พ.ศ. 2520-2545

1.1.2 สิ่งพิมพ์ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ได้แก่สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ คือ

- 1) ข้อบังคับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 42,47,51 และฉบับที่ 67
- 2) ประกาศองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- 3) หนังสือขบดุลและบัญชีขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- 4) รายงานประจำปี
- 5) คู่มือปฏิบัติงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารราชการของอ.ส.ม.ท. เอกสารเผยแพร่ต่างๆ และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

1.2 สัมภาษณ์ ได้แก่

1.2.1 คณะกรรมการ อ.ส.ม.ท. ได้แก่

รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ คณะกรรมการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539 ถึงปัจจุบัน โดยสัมภาษณ์วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2545

- 1.2.2 ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท. ได้แก่
คุณมนตรี เจนวิทย์การ อดีตผู้อำนวยการ ปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ.2531
โดยสัมภาษณ์วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2545
- 1.2.3 ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ ได้แก่
คุณสุระ เกษณะศิริ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ปี พ.ศ. 2544
โดยสัมภาษณ์วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545
- 1.2.4 เจ้าหน้าที่ อ.ส.ม.ท. ได้แก่
-คุณพรชัย ปิยะเกตุสิน หัวหน้าส่วนรายการ ปี พ.ศ 2544 โดยสัมภาษณ์
วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2545
-คุณวิภาดา จตุยศพร หัวหน้าแผนกจัดหารายการและภาพยนตร์ ปี
พ.ศ. 2544 โดยสัมภาษณ์วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2545
-เจ้าหน้าที่ อ.ส.ม.ท. ฝ่ายกฎหมาย ซึ่งไม่ประสงค์ออกนาม ปัจจุบันยัง
ทำงานอยู่ที่ อ.ส.ม.ท. โดยสัมภาษณ์วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2546
-คุณจิระ ห่องสำเร็จ อดีตผู้สื่อข่าวสำนักข่าวไทย ปี พ.ศ. 2528-2532
โดยสัมภาษณ์วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2545
-คุณชัชพรธรรม คำวิเศษณ์ อดีตเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ปี พ.ศ.
2540-2543 โดยสัมภาษณ์วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2545

2. ข้อมูลชั้นรอง

- 2.1 เอกสาร ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ บทความ ข่าว หนังสือ สิ่งพิมพ์อื่นที่
เกี่ยวข้อง
- 2.2 งานวิจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544 -มกราคม พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบด้วย

- 1 เอกสาร ได้แก่ การเก็บรวบรวมเอกสารทั้งขั้นต้นและชั้นรอง โดยเริ่มต้นในเดือน
ธันวาคม พ.ศ. 2544 และสิ้นสุดในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 สำหรับส่วนของข้อมูล
ผังรายการ จะทำการเก็บย้อนหลัง เป็นเวลา 25 ปี คือเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ซึ่ง
เป็นปีที่เริ่มก่อตั้งช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จนถึงปีปัจจุบัน คือ ปี พ.ศ. 2544

- สัมภาษณ์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2545 สิ้นสุดในเดือนมกราคม พ.ศ. 2546

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1 การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างการบริหารงานขององค์การสื่อสารมวลชน ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและการจัดผังรายการ รวมถึงแนวการบริหารผังรายการและกลยุทธ์ในการจัดผังรายการของทางสถานี โดยใช้แนวคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่ได้กล่าวมา
- 2 การศึกษาจากเอกสารต่างๆ (Documentary Research) ในการวิเคราะห์ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เพื่อดูถึงพัฒนาการของการจัดผังรายการ รวมถึงกลยุทธ์ที่ทางสถานีใช้ ตลอดจนจนการศึกษาถึงรายได้ของทางสถานีและโครงสร้างการบริหารงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย